

Pályázati azonosító: 208108/00162

Beszámoló a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) 55. vándorgyűléséről

(Szeged, 2024. július 17-20.)

A 2024-ben *A változás részesei vagyunk: Mi és MI* címmel megrendezett könyvtáros vándorgyűlésnek Szeged adott otthont.

A rendezvény megszervezésében a szegedi Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár, a Szegedi Egyetem (SZTE) Klebelsberg Könyvtára, Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülete voltak az MKE partnerei. A résztvevők száma megközelítette a hatszáz főt.

A vándorgyűlés 0. napján, július 17-én, szerdán a hagyományoknak megfelelően megindult a regisztráció és könyvtárlátogatásokra került sor.

A szakmai programok az 1. napon, július 18-án, csütörtökön kezdődtek meg. A rendezvény indító eseményének, a sajtótájékoztatónak reggel a Klebelsberg Könyvtár adott helyet. A nyitó plenáris ülésre 11 és 13 óra között az SZTE József Attila Tanulmányi és Információs Központ (JATIK) kongresszusi termében került sor. Köszöntőt mondott Gerencsér Judit, az MKE elnöke, dr. Szende László, a Kulturális és Innovációs Minisztérium Kulturáért Felelős Államtitkárság Közgyűteményi Főosztálya vezetője, Binszki József, Szeged Megyei Jogú Város alpolgármestere, dr. Sándor Klára, a Szegedi Tudományegyetem BTK Társadalomtudományi Intézete Kulturális Örökség és Humán Információtudományi Tanszékének vezetője, egyetemi tanára, az Magyar Tudományos Akadémia doktora; Sikaláné Sánta Ildikó, a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár igazgatója. A köszöntőbeszéd után Rózsa Dávid, az MNMCK Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója *Az első tizenkétezer. Az elektronikus könyvek zárt hálózata, a MEK+* címmel tartott szakmai előadást. A nyitó plenáris ülés második felében a díjak, kitüntetések és szakmai elismerések átadása következett.

Elsőként a Fitz-díjakat adta át dr. Szende László, a Kulturális és Innovációs Minisztérium Kulturáért Felelős Államtitkársága Közgyűteményi Főosztályának vezetője. A díjazott kötetek: Buda & Pest: egy város zivataros századaiból (Budapest: Historycum, 2023); Chronica Hungarorum 1473. Faksimile kiadás és kísézőkötet (Budapest: Országos Széchényi Könyvtár, 2023); Bajzáth Mária: Erdők-mezők népmeséi (Budapest: Lampion, 2023).

MKE Emlékéremben a következők részesültek:

- Kiss Jenő, a sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtár nyugalmazott igazgatója, a Romániai Magyar Könyvtáros Egyesület alapító elnöke, jelenlegi tiszteletbeli elnöke;
- Oros Sándor, az Eötvös Károly Megyei Könyvtár igazgatóhelyettese, a Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesületének korábbi, az MKE Veszprém Megyei Szervezetének jelenlegi elnöke, az MKE vezetőségének elnökségi tagja;
- Prokné Palik Mária, a Budapest Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár szakkönyvtárosa, a Műszaki Könyvtáros Szekció titkára;
- Dr. Redl Károly, az Országgyűlési Könyvtár vezetője, a Magyar Könyvtárosok Egyesületének korábbi alelnöke, az MKE Társadalomtudományi és Jogi Szekciójának tagja;
- Schreiber Márta, a veszprémi Eötvös Károly Megyei Könyvtár osztályvezetője, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Veszprém Megyei Szekciójának titkára;
- Dr. Szecsei Istvánné Pápay Judit, az Ipolyi Arnold Művelődési Központ, Könyvtár és Butyka Béla Helytörténeti Gyűjtemény igazgatóhelyettese, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Gyermekkönyvtáros Szekciójának elnöke.

A kitüntetettekről kisfilm készült, melyet a nyitó plenárison levetítettek, ebben hangzottak el a méltatások. A laudációk szövege a Könyvtárvilág 2024. évi 4. számában megjelent. A kitüntetésekhez emlékérmek és oklevelek készültek.

Az év fiatal könyvtárosa díjat, az MKE és az IKSZ közös kitüntetését idén Szirákiné Kovács Györgyi, a szolnoki Versey Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény könyvtárosa nyerte el. Pályaművének címe: *Könyvtárhasználati foglalkozások a könyvtárban: szerepjáték, szabadulószoza és interaktív regény.*

Az év fiatal könyvtárosa különdíját Juhász Zoltán, a Békéscsabai Megyei Könyvtár igazgatója kapta a Kovács Máté Alapítvány jóvoltából. Pályaművének címe: *Helyismeret a szabad ég alatt – életrajzi lexikonból városismereti séta.*

A Kertész Gyula-emlékérmét 2024-ben Szőnyi Éva, a Budapesti Corvinus Egyetem Központi Könyvtár kutatókönyvtárának nyugalmazott vezetője, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Bibliográfiai Szekciójának titkára nyerte el.

Hagyomány a vándorgyűlésen, hogy az előző évi Füzéki István díj kitüntetettjét is köszöntjük. 2023 októberében Nagy Zoltán, az OSZK nyugalmazott osztályvezetője, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Műszaki Könyvtáros Szekciójának volt elnöke, jelenleg tiszteletbeli elnöke volt a díjazott, akinek a laudációja a vándorgyűlés plenáris ülésén ismét elhangzott.

Ezt követően a szervezők egy különleges videóval lepték meg a résztvevőket. A szegedi vándorgyűlés alkalmából az MKE elnökének lehetősége nyílt arra, hogy rövid személyes beszélgetést folytasson Karikó Katalin Nobel-díjas kutatóval, aki videóüzenetben üdvözölte a magyar könyvtárosokat a vándorgyűlés alkalmából (<https://www.youtube.com/watch?v=Fa52IUHnedY>).

Újításként és a jobb időgazdálkodás jegyében már az 1. napon sor került szekcióülésekre, mégpedig a – szintén elsőként megszervezett - Elnöki Szekció,

valamint a Jogi Szekció ülésére, a Könyvtárostanárok Egyesülete és a Zöld Könyvtári Szekció közös rendezvényére, a KIT szakmai műhely tanácskozására és a Könyvtári Intézet workshopjára. A két napon összesen 16 szekcióülést rendeztek.

A vándorgyűlés szakmai programjai a 2. napon, 2024. július 19-én, pénteken folytatódtak. Délelőtt és délután újabb szekcióülésekre került sor. A délelőtti üléseket a következők szervezték: a Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülete, a Gyermekkönyvtáros Szekció és a Közkönyvtári Egylet, a Műszaki Könyvtáros Szekció és a Múzeumi Szekció, a Társadalomtudományi Szekció és a Tudományos és Szakkönyvtári Szekció, valamint a Zenei Könyvtárosok Szervezete. Ekkor került sor az Év fiatal könyvtárosa szekció ülésére. (Ez is újdonság volt: mások mellett az idei és korábbi díjazottak is tartottak előadást.) A délutáni ülések szervezői: a Közkönyvtári Egylet, a Helyismereti Könyvtárosok Szervezete, valamint a Bibliográfiai, a Marketing, valamint a Mezőgazdasági Szekció.

A szekcióüléseken az előadások jelentős része a fő témához, a mesterséges intelligencia könyvtári vonatkozásaihoz és alkalmazásaihoz kapcsolódott. Emellett szerepelt még számtalan más, közös érdeklődésre számot tartó téma is: ízelítőként: könyvtári trendek, imázsépítés, szolgáltatások marketingje, kutatástámogatás, repozitóriumok, adatgazdászat, digitalizálás, zöldkönyvtári jó gyakorlatok, RDA, MARC21, helyi közösségek, olvasókörök stb. Összesen közel 90 programra került sor, javarészt előadásokra, kisebb részben kerekasztal-beszélgetésekre, foglalkozásokra. A hagyományoknak megfelelően a kiállítók (számuk ez alkalommal 21 volt) is lehetőséget kaptak szponzori előadások tartására a szekcióülések keretében.

A záró plenáris ülés a JATIK nagy előadójában 2024. július 19-én 17 órától zajlott. A levezető elnök: Villám Judit, az MKE alelnöke volt. Először a hagyományoknak megfelelően a szekciók két perces beszámolóit hangzottak el, melyben összegezték a szekciójukban elhangzott legérdekesebb felvetéseket, konklúziókat. A résztvevők egy perces néma felállással emlékeztek meg az MKE tavaly elhunyt főtítkáráról, Papp Istvánról. Ezután az előző évi vendéglátó város, Tatabánya számolt be a tapasztalatairól és az azóta történekről. A szegedi szervezők képviselőjében dr. Nagy Gyula, az SZTE Klebelsberg Kunó Könyvtára főigazgatója mondta el tapasztalataikat. Gerencsér Judit, MKE-elnök összegezte az MKE 55. vándorgyűlésének programjait, tapasztalatait, megköszönte a helyi szervezők munkáját, és bejelentette, hogy a következő vándorgyűlés Debrecenben lesz. A szegedi szervezők felkötötték szalagjukat a vándorbotra – amelyet éppen 2007-ben Szegeden, Mader Béla könyvtárigazgató indított útjára – és a nagy könyvvel együtt átadták azt a 2025. évi debreceni vándorgyűlési szervezők képviselőinek, dr. Karácsony Gyöngyinek, a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár főigazgatójának és Petró Leonárd főigazgatóhelyettesnek.

A vándorgyűlés külföldi vendégei a környező országok testvéregyesületeiből érkeztek (Horvátországból, Szerbiából és Szlovákiából). Képviseletük magukat vendégeink között a határon túli magyar területek könyvtáros-egyesületeinek képviselői is, akik – immár másodízben – külön szekcióülést is tartottak.

A rendezvény helyszínei Szegeden voltak. A különböző üléseknek az egyetemi könyvtár és a Somogyi-könyvtár adtak helyet.

A kapott támogatást előadói díjakra, a kitüntetések költségeire, tervezési-szervezési-lebonyolítási kiadásokra, kommunikációra, szállásra, csoportos étkezésre és a rendezvénnyel kapcsolatos egyéb kiadásokra fordítottuk. Törekedtünk a költséghatékony és takarékos megoldásokra, támaszkodtunk a helyi szervező partnerek felajánlásaira, és éltünk az önkormányzat által felajánlott támogatással.

A szakmai programok mellett a látogatók számtalan színes kísérő programból, kulturális rendezvényből és kirándulásból válogathattak. A kísérő programok között szerepelt orgonahangverseny, táncbemutató és táncház, városi séták, börtönkönyvtárlátogatás és két könyvtáros-szerző (Istók Anna és Schmöltz Margit) könyvének bemutatója. A hagyományos baráti találkozónak pénteken az IH Rendezvényközpont adott helyet. Szombaton került sor a megyét és Szeged városát bemutató kirándulásokra. Egy kirándulás úticélja Szabadka volt. A baráti találkozó és a kirándulások költségeit a résztvevők fedezték.

A vándorgyűlés megszervezésével, népszerűsítésével és lebonyolításával kapcsolatos, a résztvevőkkel folytatott kommunikáció fő színtere a honlap volt: <https://mkevandorgyules.hu>. Az eseményeket előzetesen és folyamatosan az MKE különböző csatornáin népszerűsítettük (Facebook, honlap, Youtube). A plenáris ülést, benne a díjak átadásával, az MKE Youtube csatornáján és Facebook oldalán egyenes adásban közvetítettük (<https://www.youtube.com/watch?v=dP61HwjFJCM>). A rendezvény sajtóvisszhangját a betétlapon közreadott bibliográfia összegzi. A rendezvényeken készült videók és fotók a honlapon vannak archiválva, ott folyamatosan elérhetők (<https://mkevandorgyules.hu/galeria/>).

A vándorgyűlésen mutatták be az MKE megújult arculatát, amely az egyesület logóját, honlapját és a Könyvtárvilág című webmagazint érintette.

A résztvevők tájékozódását a programokról másodízben segítette nyomtatott programfüzet helyett mobilapplikáció. Emellett a szegedi szervezők a rendezvény folyamán több hírlevélben is tudatták a hasznos információkat, az aktuális változásokat.

Az MKE 55., szegedi vándorgyűlésén az elégedettségről kérdőíves felmérés készült. A kérdőívet hasonló számban és arányban töltötték ki a férfiak és nők, mint az előző években. A résztvevők több mint kétharmada a 40-50 éves korosztályból került ki. A vándorgyűlésről való tájékozódási források között az összehangolt kampánynak köszönhetően megnőtt a honlap és a Facebook aránya. Kiemelkedő értékelést kapott 2024-ben a vándorgyűlés logója, a szervezők munkája, a regisztrációs munkája, az előzetes kommunikáció. A telefonos applikációval viszont a tavalyihoz képest kevésbé voltak elégedettek, és továbbra is igénylik a nyomtatott programfüzetet. Az újítási erőfeszítések dacára a résztvevők ismét úgy ítélték meg, hogy túl sok volt a párhuzamos program. (Érkeztek további, jobbító szándékú, szöveges javaslatok is, ezeket az elnökség majd áttekinti.) A szakmai programok közül a szekcióülések nagyobb elégedettséget váltottak ki, mint a plenáris ülés. A kiegészítő szolgáltatások értékelése változatos képet mutatott. A helyszínek megközelítése kiváló volt, a szálláshelyek minőségével viszont rengeteg probléma akadt. A kitöltők háromnegyede szerint szükség van a központi szállásfoglalásra, erre a jövőben sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni. A baráti találkozó szervezése nagyobb odafigyelést igényel. Bár

magas pontszámot kapott az étkezés helye és az ételek minősége, sok kritika érte a központi étkezést is. Továbbra is fontos a központi étkezés lehetősége, hiszen ez a szakmai informális találkozások, beszélgetések helye. A válaszolók majd kétharmada igényelte a központi étkezést a magasnak ítélt árak ellenére. A kulturális, kiegészítő programok és kirándulások kapcsán többnyire alacsonyabb értéket értünk el, mint az elmúlt két évben. A szöveges indoklásnál kiderült, hogy a legnagyobb probléma a túlkínálat volt, számos programra már nem maradt ideje az embereknek. (Kiránduláson egyébként a válaszadók háromnegyede nem vett részt.) Megfontolandó, hogy kevesebb kiegészítő programot nyújtsunk jövőre. A workshopokkal viszont alapvetően elégedettek voltak a látogatók, ezek megtartása, fejlesztése indokolt a jövőben. A hírlevéllel meg voltak elégedve a látogatók, ahogy a kiállítás szervezésével is. Az általános értékelés szerint duplájára nőtt a teljes mértékben elégedettek aránya, ők 2024-ben közel a felét tették ki a válaszadóknak. A teljes mértékben és többnyire elégedettek aránya a válaszadóknál összességében 90%-os, szemben a tavalyi 71%-kal, ami a reformok sikerét mutatja. Összeségében mindenütt jobb értékelést kapott az MKE 2024. évi, 55. vándorgyűlése, mint a 2023. évi, és közel úgy teljesítettünk, mint 2022-ben.

Összefoglalva elmondhatjuk, hogy a vándorgyűlés sikeres volt. A könyvtáros kollégák ismét nagy örömmel találkoztak egymással, és vettek részt egy szakmai szempontból rendkívül hasznos, sokszínű rendezvényen.

A vándorgyűlés rövid ismertetése, sajtóvisszhangja és fotói a pályázatban előírt, e beszámolóval egyidejűleg beadott betétlapon található.

Köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap támogatását, amely lehetővé tette a Magyar Könyvtárosok Egyesülete 55. vándorgyűlésének színvonalas megszervezését!

Hungaricana:

Magyar Könyvtárosok Egyesülete	Beszámoló a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) 55. vándorgyűléséről	7000000	208108/00162	Megtekintés
--------------------------------	---	---------	--------------	-------------